

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 053 Психологія

(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Психологія

(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна, заочна

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК си­ла­бу­су (до­цент, кан­ди­дат пе­да­го­гіч­них на­ук, до­цент ка­фе­дри п­си­хо­ло­гії, фі­ло­со­фії та су­спіль­них на­ук)

_____ Світлана КОПИЛОВА
(підпис)

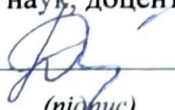
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки

Протокол № 19 від 13.06.2024

Завідувач кафедри _____ Лариса ТАРАСЮК

(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми 053 Психологія
(кандидат психологічних наук, доцент)

_____ Олена ДУБЧАК

(підпис)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Опис освітньої компоненти

Вид практики: переддипломна

Загальний обсяг кредитів/годин: 9 кредити 270 (год.)

Курс: 4

Семестр: 8

Тривалість (у тижнях): 6

Форма семестрового контролю: диференційований залік

2. Бази практик

База практики – це заклад освіти, установа, підприємство, організація незалежно від форми власності і підпорядкованості, призначена для проведення практики студентів, що має можливість забезпечувати виконання програми практики для освітнього рівня «бакалавр». Орієнтовний перелік баз виробничої практики:

- Установи/заклади системи соціального захисту (притулки для дітей, інтернатні заклади, реабілітаційні центри тощо)
- Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (центри соціально-психологічної допомоги, центри для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді, центри соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з обмеженими можливостями тощо)
- Дошкільні навчальні заклади системи дошкільної освіти (за умови наявності психолога)
- загальноосвітні та інші навчальні заклади системи загальної середньої освіти
- Заклади вищої освіти різних типів (за умови наявності посади психолога)

Регламентуючими документами щодо затвердження бази практики є договір про проходження практики між ТНУ і базою практики, на основі якого готується направлення на проходження практики. У випадку самостійного вибору бази практики студент зобов'язаний надати кафедрі психології, соціальної роботи та педагогіки ТНУ ім.В.Вернадського гарантійний лист із закладу, підприємства (організації, установи), де він проходитиме практику, за підписом керівника закладу з відповідною печаткою (підприємства, установи, організації)-бази практики.

3. Мета та завдання практики

Мета практики: поглиблення і закріплення теоретичних знань, удосконалення навичок організації та виконання професійно-орієнтованих завдань, оволодіння сучасними методами та формами організації праці в галузі майбутньої професії, формування умінь і навичок виконання функціональних

обов'язків практичного психолога, а також прийняття самостійних рішень під час виконання конкретних завдань у виробничих умовах.

Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при проходженні практики.

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі проходження практики:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність бути критичним і самокритичним

СК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології .

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

4. Результати практики

Програмні результати відповідно до освітньо-професійної програми.

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності здобувачів освіти:

1) Підготовчий;

- Оформлення гарантійних листів на проходження практики (за умови реалізації права студентом на вибір місця проходження практики за власним бажанням, відповідно до обраної освітньої траєкторії)
- Ознайомлення з програмою практики
- Відвідування настановчої конференції
- Складання індивідуального плану проходження практики

2) основний;

- Ознайомлення з базою практики
- Ознайомлення з функціональними обов'язками і документацією, що веде психолог установи, організації
- Набуття досвіду виконання професійних функцій психолога
- Виконання індивідуальних завдань

3) завершальний

- Оформлення звітної документації
- Відвідування підсумкової конференції
- Рефлексія результатів проходження практики

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики

Тривалість роботи здобувача освіти під час проведення виробничої практики здійснюється відповідно до регламенту діяльності установи/організації. Під час проходження практики студенти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики. Під час виробничої практики студенти як залучаються до виконання окремих доручень, так і працюють самостійно.

Види діяльності:

Модуль 1. Організаційний

знайомство зі структурою, підрозділами, основними напрямками діяльності і функціями психологічної служби закладу, установи
ознайомлення з планом діяльності установи та принципами його розробки

Модуль 2. Функціональний

виконання виробничих функцій фахівця з психології: науково-дослідницької, освітньо-виховної, діагностично-консультативної, виробничо-управлінської, соціально-технологічної, реабілітаційно-профілактичної.

підготовка, підбір методик та проведення психодіагностичного обстеження, складання відповідних протоколів

залучення до розробки заходів корекційно-розвивального характеру на основі результатів психодіагностичного обстеження

залучення до участі у заходах корекційно-розвивального характеру, у профілактичній роботі, що проводиться психологом закладу, установи

вивчення інноваційного досвіду роботи практичних психологів в державних соціальних службах з новими категоріями клієнтів – учасниками бойових дій, внутрішньо переміщеними особами тощо.

оволодіння методами поширення психологічних знань серед населення, персоналу тощо

Модуль 3. Науково-дослідницький

Поглиблене вивчення науково-дослідницької функції психолога установи, організації та способів її реалізації

Виконання індивідуального завдання: підбір методик, формування вибірки і проведення емпіричного дослідження відповідно до теми випускної роботи

6.2. Перелік індивідуальних завдань

Орієнтовний перелік індивідуальних завдань для практики

- 1) Організація і проведення емпіричного дослідження відповідно до теми випускної роботи: підбір методик, формування вибірки, збирання та обробка інформації
- 2) Розробити та провести заняття корекційно-розвивального характеру

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

- участь у настановчій та підсумковій конференціях
- своєчасне прибуття на базу практики; проходження інструктажу з охорони праці та дотримання правил охорони праці та техніки безпеки; вивчення та дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики
- розробка та затвердження у керівника практики від кафедри індивідуального плану з проходження практики;
- ознайомлення та виконання завдань, передбачених робочою програмою практики
- своєчасна підготовка та подання на перевірку документації з практики

6.4. Обов'язки керівників практики від університету

- Організація та проведення настановчої конференції, ознайомлення з програмою практики, призначення старост груп, проведення інструктажу з охорони праці, підготовка і надання на базу практики направлення та програму практики
- Надання допомоги в організації і плануванні заходів практики, складанні індивідуальних завдань
- Забезпечення оперативного зв'язку зі студентами та підтримання контакту з керівником від бази практики, сприяння своєчасному вирішенню проблемних ситуацій
- Складання характеристики-відгуку, перевірка документації з практики, прийняти у складі комісії залік

6.5. Обов'язки керівників практики від бази практики

- Організовує підготовку і видання наказу про проведення практики студентів;
- Організація робочого місця та створення матеріально-технічних умов проходження практики
- Забезпечення необхідною інформацією, нормативними та іншими матеріалами; допомога у підборі матеріалів для виконання завдань
- Залучення до участі у поточній роботі, яка відповідає завданням практики
- Складання характеристики -відгуку

7. Контроль проходження і оцінка навчальних досягнень.

Контроль проходження практики здійснюється шляхом: підтримання контакту з керівником від бази практики, перевірки індивідуального плану проходження практики та якості оформлення звітної документації. Після закінчення практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань, передбачених програмою практики.

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Студенти повинні вести щоденник з практики встановленого зразку, в якому висвітлюються етапи роботи та їх зміст. За один день до завершення практики студенти-практиканти здають керівникам від університету всі документи для попередньої їх оцінки

Упродовж тижня після завершення практики на кафедрі психології відбувається підсумкова конференція, на якій студенти перед комісією захищають матеріали практики. До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію. **Форма контролю** для виробничої практики - **залік**.

7.2. Перелік звітної документації:

1. Щоденник практики
2. Звіт з практики, що містить (обсяг не менше 10 сторінок):
характеристику бази практики, напрями її діяльності, фрагмент плану роботи психологічної служби (за місяць)
особливості професійної діяльності і перелік документів, які складає психолог установи
методичні матеріали, які найчастіше використовуються психологом установи
3. Індивідуальне завдання

Вимоги до ведення щоденника

Під час практики студенти ведуть щоденник, у якому занотують результати виконання завдань практики. По закінченні терміну практики керівник від бази практики надає кожному студенту письмову характеристику про його роботу, ставлення до обов'язків, дисциплінованість, особистісні

якості тощо. Характеристику підписує керівник практики від бази (психолог) та завіряє печаткою організації. В останній день практики студенти отримують підписи від керівників ба практики та печатки на другій сторінці щоденника.

Проходження навчальної практики передбачає оформлення звіту.

7.3. Критерії оцінювання навчальних досягнень:

Під час оцінки результатів практики враховується:

- регулярність відвідування бази практики (20б);
- попередня оцінка керівників практики від бази практики та надана характеристика (20б.),
- попередня оцінка керівника практики від університету (10б.),
- виконання індивідуальних завдань (20б),
- своєчасність оформлення і подання документації з практики (10б.),
- якість оформлення документації (20б.)

Шкала оцінювання:

Позитивна оцінка – 10б. (20)

Скоріше позитивна, ніж негативна – 8б. (16)

Середня – 6б (12)

Скоріше негативна, ніж позитивна - 4б. (8)

Негативна оцінка – 2б. (4)

7.4. Шкала відповідності оцінок

Сумарна кількість балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100 б.	A	Відмінно
80 – 89 б.	B	Добре
75 – 79 б.	C	Добре
66 – 74 б.	D	Задовільно
60 – 65 б.	E	Задовільно E

8. Рекомендовані джерела

- 1) Безпалько О. Спілкуємось та діємо: Навч.-метод. посіб / О. Безпалько, Ж. Савич. К.: Навч. книга, 2018. 112 с.
- 2) Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]. Київ, 2017 548 с.
- 3) Галян І.М. Психодіагностика: навч. посіб. 2-ге вид.,стереотип. Київ : Академвидав, 2011. 464 с.
- 4) Горностаї П. П. Методи групової роботи в системі освіти : методичні рекомендації / П. П. Горностаї . К., 2016. 64 с.
- 5) Моргун В.Ф. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2016. 464 с.

- 6) Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2016. 464 с.
- 7) Психологу для роботи. Діагностичні методики : збірник / [уклад.: М.В. Лемак, В.Ю. Петрище]. Ужгород : Видавництво Олександра Гаркуші, 2012. 616 с.
- 8) Савчин М. Вікова психологія: навч. посіб. 3-тє вид. перероб., доповн. Київ : ВЦ «Академія», 2017. 368 с.
- 9) Скребець В.О. Основи психодіагностики: Навч. посіб. 4-е вид. Київ : Слово, 2017. 192 с.
- 10) Терлецька Л.Г. Основи психодіагностики. Навчальний посібник. Київ : Главник, 2016. 144 с.

Інформаційні ресурси

Н

С

Сайт журналу «Освіта регіону. політологія, психологія, соціальні

й

Сайт журналу «Психологічний часопис» . – Режим доступу:

м

Сайт журналу «Психологія». – Режим доступу: <https://eknigi.org/psihologija/>

Сайт Інституту соціальної та політичної психології НАПН України . – Режим

р

Сайт Національної академії педагогічних наук України . – Режим доступу:

а

д

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА. Перелік документів, наказів, листів, які необхідно знати та використовувати в своїй

р

Нормативно-правова база. Психологічний супровід та соціально-педагогічна робота. Лист МОН від 16.07.2021 № 1/9-363 “Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2021/2022 н. р.” . –

Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robo> <https://psychologdcpp.in.ua/blanki/>

р

ж

р

м

к

р

п

р

н

у

н

у

м

с

н

в